

Спеціальність: 051 «Економіка»

«30»/шестогада 2021 року

(nīðnuc)

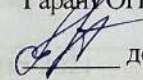
Біла Церква – 2021

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність: 072 «Економіка»

Затверджую

Гарант ОПП «Економіка»

 доцент Понедільчук Т.В.

«17» листопада 2020 р.

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну роботу магістра

Самар Наталії Віталіївни

Тема: Витрати виробництва і собівартість продукції та шляхи її зниження (за матеріалами ТОВ «Інтерагроінвест», Ставищенського району, Київської області)

Затверджено наказом ректора № 6/з від 25 січня 2021 р.

Перелік питань, що розробляються в роботі: розкрити економічну сутність категорії «витрати виробництва», «собівартість продукції»; визначити методологічні підходи до формування витрат виробництва та реалізації продукції; проаналізувати особливості вимірювання витрат та визначення собівартості в сільському господарстві; охарактеризувати сучасний стан формування витрат і собівартості сільськогосподарської продукції; надати загальну організаційно-економічну характеристику ТОВ «Інтерагроінвест»; проаналізувати динаміку собівартості сільськогосподарської продукції; показати вплив собівартості сільськогосподарської продукції на кінцеві результати виробничо-господарської діяльності підприємства; розкрити резерви зниження собівартості сільськогосподарської продукції; запропонувати можливі напрями та джерела зниження собівартості сільськогосподарської продукції.

АНОТАЦІЯ

Самар Н.В. «Витрати виробництва і собівартість продукції та шляхи її зниження (за матеріалами ТОВ «Інтерагроінвест», Ставищенського району, Київської області).

Досліджено теоретичні аспекти економічних категорій «витрати виробництва», «собівартість продукції», особливості формування та шляхи зниження собівартості сільськогосподарської продукції.

Для аналітичного дослідження та розробки пропозицій в роботі використовувалися різні прийоми і методи: аналізу і синтезу, поєднання кількісного та якісного аналізу, метод порівнянь, системного і комплексного підходів.

З'ясовано, що у системі показників ефективності виробництва, особливе місце належить собівартості, оскільки в ній сконцентровані основні показники господарської і виробничої діяльності, а саме: ефективність використання фінансових, матеріальних, трудових і інших ресурсів, а отже, якість функціонування працівників, топменеджменту і підприємства в цілому, їх переваги, досягнення і втрати та недоліки.

Зроблено висновок, що першим і найважливішим джерелом зниження собівартості продукції є зростання продуктивності праці; друге джерело - застосування альтернативних видів матеріалів, комплектуючих, сировини, енергетичних ресурсів; одним із важливих чинників зменшення собівартості є підвищення технічного рівня виробництва.

Одержані результати можуть бути використані в практиці для формування ефективного механізму управління витратами виробництва, як основного резерву зниження собівартості сільськогосподарської продукції.

Кваліфікаційна робота містить 98 сторінок, 18 таблиць, список використаних джерел із 58 найменувань, 5 додатків.

Ключові слова: витрати, собівартість, калькуляція собівартості, фактори зниження собівартості, управління витратами, прибутковість

ANNOTATION

Samar N.V. "Production costs and production costs and ways to reduce it (according to" Interagroinvest ", Stavyshche district, Kyiv region).

Theoretical aspects of economic categories "production costs", "cost of production", features of formation and ways to reduce the cost of agricultural products are studied.

For analytical research and development of proposals in the work used different techniques and methods: analysis and synthesis, a combination of quantitative and qualitative analysis, the method of comparison, system and integrated approaches.

It was found that in the system of production efficiency indicators, a special place belongs to the cost, as it concentrates the main indicators of economic and production activities, namely: efficiency of financial, material, labor and other resources, and hence the quality of employees, top management and enterprises as a whole, their advantages, achievements and losses and disadvantages.

It is concluded that the first and most important source of reducing the cost of production is to increase productivity; the second source - the use of alternative materials, components, raw materials, energy resources; one of the important factors in reducing costs is to increase the technical level of production.

The obtained results can be used in practice to form an effective mechanism for managing production costs as the main reserve for reducing the cost of agricultural products.

The qualification work contains 98 pages, 18 tables, a list of used sources from 58 titles, 5 appendices.

Keywords: costs, cost, costing, cost reduction factors, cost management, profitability

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрійчук В. Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу : підручник / В. Г. Андрійчук. К. : КНЕУ, 2013. 779 с.
2. Андросенко О.О., Гливенко В.В. Особливості методичних основ аналізу витрат виробництва продукції / О.О.Андросенко, В.В.Гливенко// Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка. Випуск 5. 2015 С.253-261.
3. Андросенко О.О. Концептуальні підходи до організації аналізу витрат виробництва продукції на промислових підприємствах / О.О.Андросенко // Галицький економічний вісник Тернопільського національного технічного університету Том 65. Випуск 4. 2020. С.100-113.
4. Андросенко О.О. Економічна сутність витрат виробництва та їх роль у системі управління діяльністю промислових підприємств / О.О.Андросенко // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент Випуск 15. 2016. С.122-126.
5. Бадалов Х. М. Динаміка собівартості продукції рослинництва в сільськогосподарських підприємствах / Х. М. Бадалов // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва. Сер. : Економічні науки. 2013. № 8. С. 179-186.
6. Баришевська І. В. Формування собівартості продукції рослинництва та шляхи її зниження на сільськогосподарських підприємствах / І. В. Баришевська, Т. І. Чаюн // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва. Сер. : Економічні науки. 2014. № 7. С. 70-76.
7. Бойчик І.М Економіка підприємства: підручник. / І.М.Бойчик. К.: Кондор - Видавництво, 2016. 378 с.

8. Бутинець Ф. Ф. Витрати виробництва та їх класифікація для потреб управління / Ф.Ф. Бутинець // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2012. № 1. С. 11-18.
9. Будняк Т. Фактори зниження собівартості продукції / Т.І. Будняк // Теоретико-методологічні і науково-політичні засади інвестиційного, фінансового та облікового забезпечення розвитку економіки: матеріали Міжнар. наук. практ. Інтернет"конф. (15-16 листопада 2011 р.) ПДАТУ, м. Кам'янець"Подільський. Ч. 1. Тернопіль: Крок, 2011. 372 с.
10. Багацька К. В. Фінансовий аналіз / К. В. Багацька, Т. А. Говорушко, О. О. Шеремет. К.: Видавничий дім «АртЕк», 2014. 320 с.
11. Васюк Г.В. Особливості аудиту витрат виробництва та собівартості продукції / Г.В. Васюк // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємств. № 4 (67). 2012. С. 91-95.
12. Васильєва Н.А. Економіка підприємства: конспект лекцій / Н.А. Васильєва, Т.А. Матеуш, М.Г. Міронов. К.: Юрайт, 2011. 191 с.
13. Гаркуша Н. М. Економічна сутність витрат підприємства / Н.М. Гаркуша // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. 2012. Ч. 1. С. 191–200.
14. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства: Навч. посіб. / О.О.Гетьман, В.М. Шаповал. 2-ге видання. К.: Центр учбової літератури, 2010. 488 с.
15. Гринчуцький, Валерій Іванович. Економіка підприємства: навч. посібник / В. І. Гринчуцький, Е. Т. Карапетян, Б. В. Погрішук. К. : Центр учбової літератури, 2010. 304 с.
16. Грицай О.І. Методи управління витратами та їх застосування в інноваційній діяльності / О.І. Грицай // Львівська політехніка. 2012. С.209-210.
17. Державна служба статистики України. Офіційний сайт.- URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

18. Довжик О. О. Управлінський облік на сільськогосподарських підприємствах: особливості побудови / О. О. Довжик, С. А. Гаркуша // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва. Сер. : Економічні науки. 2014. № 4. С. 124-135.
19. Дзюбик С., Ривак О. Основи економічної теорії. К.: Основи, 2001. 336с.
20. Економіка підприємств АПК: Навчальний посібник/За редакцією проф. Дусановського С.Л. Тернопіль: Горлиця, 2008. 257 с.
21. Економічна енциклопедія. У 3-х т. Т.1 / Редкол.: С.В. Мочерний та ін. К.: Видавничий центр «Академія», 2000. 864с.
22. Енциклопедія бізнесмена, економіста, менеджера / За ред. Р. Дяківа. К., 2002.
23. Енциклопедія бізнесмена, економіста, менеджера / Р. С. Дяків та ін.; за ред. Р. Дяківа. Київ : Міжнародна економічна фундація, 2000. 704 с.
24. Єщенко П.С., Палкін Ю.І. Сучасна економіка: Навчальний посібник для студентів неекономічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Київ : Вища школа, 2005. 327 с.
25. Економіка підприємств АПК: Навчальний посібник/За редакцією проф. Дусановського С.Л. Тернопіль: Горлиця, 2008. 257 с
26. Каленич І. С. Економічна сутність витрат і собівартості продукції / І.С. Каленич // БІЗНЕСІНФОРМ. 2019. № 11. С.241-246.
27. Кадирус І.Г. Конкурентоспроможність підприємства та фактори, що на неї впливають / І.Г. Кадирус // Ефективна економіка. 2015. № 5. С.59-63.
28. Копотієнко Т.Ю. Економічна сутність та класифікація витрат як об'єкта внутрішнього аудиту / Т.Ю. Копотієнко // Глобальні та національні проблеми економіки. Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. 2018. Випуск 23. С.627-635.
29. Кондрашова Т. М. Удосконалення системи управління витратами на підприємствах України за допомогою калькулювання / Т. М. Кондрашова -

- URL:http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Ekonk/2011_2/2011/econ_2_2011/064_kondrasheva.pdf
30. Король Г. О. Обґрунтування методу обліку витрат/ О. Г. Король, А.В Туркоман - URL:http://www.rusnauka.com/15_APSN_2010/Economics/67752.doc.htm
31. Лівощко Т.В. Планування заходів зниження собівартості продукції промислового підприємства / Т.В. Лівощко, Т.О. Кушнарєва // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. Запоріжжя. 2014. Вип. 8. С. 28-36.
32. Макконел К. Р. Экономика: Принципы, проблемы и политика / Макконел К.Р., Кемпбелл Р., Брю С.Л. : в 2 т ; Пер. с англ. М. :Республика, 1992. 1040 с.
33. Манилич М. І. Собівартість продукції: теоретичний аспект / М.І. Манилич, О.В. Миронюк. - URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/znpen/2012_8/01SPTA.pdf
34. 2012_8/01SPTA.pdf
35. Миронова Ю.Ю. Економічна сутність собівартості продукції та шляхи її зниження / Ю.Ю. Миронова // Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. 2012. №3. С. 160-165.
36. Морщенок Т. С. Дослідження сучасного стану розвитку сільського господарства та шляхів зниження собівартості його продукції / Т. С. Морщенок, А. В. Ткаленко // Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки. 2014. № 1. С. 46-54.
37. Орлов О. Планування собівартості продукції / О. Орлов, Є. Рясних, К. Ларіонова // Економіка України. 2014. № 12. С. 39-48.
38. Офіційний сайт Головного управління статистики в Україні - URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
39. Парфіненко Ю. А. Визначення резервів зниження собівартості з метою підвищення ефективності діяльності підприємства / Ю.А. Парфіненко, К.І. Мельникова // Вісник НТУ "ХПІ". Сер.: Актуальні проблеми управління та

фінансово-господарської діяльності підприємства. Харків: НТУ "ХПІ". 2013. № 52 (1025) С. 124-128.

40. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати", затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 року № 318: [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0027-00>.

41. Попазова О. В. Собівартість продукції: поняття та класифікація [Електронний ресурс] / О. В. Попазова. - URL: http://www.rusnauka.com/5_PNW_2010/Economics/58886.doc.htm

42. Пустова І.В. Методи управління витратами в сучасних умовах / І.В. Пустова // Економічна наука. 2014. № 11. С. 39-42.

43. Радченко К.М. Собівартість як економічна категорія, принципи та значення її калькулювання [Електронний ресурс] / К.М. Радченко. - URL: http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/soc_gum/en_oif/2011_8_4/10.pdf

44. Распопова В.А. Шляхи зниження собівартості продукції підприємства [Електронний ресурс] / В.А. Распопова, Т.В. Глобець. - URL: <http://www.rusnauka.com>.

45. Столяр Л. Г. Сутність «витрат» та особливості трактування / Л.Г.Столяр // Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». 2011. Вип. Ч. 4. С. 25-31.

46. Череп А.В. Управління собівартістю: моногр. / Запорізький національний технічний університет. Х.: ІНЖЕК, 2005. 373 с.

47. Сіненко М.І. Визначення нормативної собівартості виробництва продукції тваринництва методом економіко-математичного моделювання / М.І. Сіненко // Економіка АПК. 2010. № 12. С. 53-56.

48. Скрипник М. І. Трактування сутності собівартості продукції, її види та значення в процесі калькулювання / М. І. Скрипник // Облік і фінанси АПК. 2010. № 4. С. 27-31.

49. Скрипник М. Собівартість продукції як економічна категорія/ М. Скрипник // Економічний аналіз / зб. наук. праць. Тернопіль. 2010. Вип. 7. С. 339-341.
50. Тлущкевич Н. В. Облік витрат та калькулювання собівартості в сільському господарстві: теорія, методика, практика / Н. В. Тлущкевич // Економічний форум. 2011. № 1. С. 11-21.
51. Турило А.М. Управління витратами підприємства : навч. посібн. / А.М. Турило, Ю.Б. Кравчук, А.А. Турило. К. : Вид-во КНЕУ, 2006. 57 с.
52. Фаріон В. Я. Сутність витрат як економічної категорії / В. Я.Фаріон // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. 2013. Вип. 1 (49). С. 44-47.
53. Філінков О.М. Про співвідношення змісту категорій "витрати виробництва", "затрати", "собівартість" / О.М. Філінков // Економічна теорія. 2011. № 4. С. 12-17.
54. Чернишова Л.І. Особливості формування системи управління витратами вітчизняних підприємств / Л.І.Чернишова, А.С. Дженкова // Інноваційна економіка. 2016. № 3 (52). С. 61-68.
55. Чумак О.В., Андрющенко І.С. Управління витратами в інформаційно-аналітичній системі підприємств ресторанного господарства: монографія. Харків, 2016. 285 с.
56. Шумейко А.К. та ін. Методичні рекомендації з формування собівартості авіаційних перевезень для внутрішніх і міжнародних сполучень з урахуванням рекомендацій ІКАО. К.: НАУ, 2004. 25 с.
57. Шиян Д.В. Ефективність витрат у сільськогосподарських підприємствах: монографія / Д.В. Шиян, Н.В. Ульянченко Х.: Міськдрук, 2012. 204 с.
58. Яковлева Ю.С. Методичні підходи до визначення собівартості продукції сільськогосподарських підприємств / Ю.С. Яковлева // Вісник ХНАУ, Серія «Економіка АПК і природокористування». 2008. № 9. С. 239-247.